

ORKUN

BÜTÜN TÜRKLER BİR ORDU

İÇİNDEKİLER

Niçin Hâlâ Hücum Ediyorsunuz Diyenlere	İSMET TÜMTÜRK
Soysuzlaşan Seçkin Zümre	SOFUOĞLU M. ZEKİ
Millet Büyükleri	YILANLIOĞLU
İşçilerin Dâvasına Giriş	ÇİVİCİOĞLU ARİF
Orkundan Sesler	***
Ahmet Hamdi Başar'ın Türçülük Düşmanlığı	NEJDET SANÇAR
Kıbrıs Destanı (Şiir)	FAHRİ ERSAVAŞ
Kızıl Bulgaristandaki Türkler	H. ASIM BAYRAK
Geliriz (Şiir)	PÜSKÜLLÜOĞLU TURAN ALİ
Sivas	MAHMUT AYDIN ELBEYİOĞLU
Zavallı Pars (Hikâye)	ALİ KILIÇ
Kızıl Elma (Şiir)	T. TURAN ATASEVER
Mehmetcik'ten İvanof'a (Şiir)	FAZIL BAYRAKTAR
Tanrıdağa (Şiir)	HAYÂLİ HASAN YAVAŞ
Yalvarış (Şiir)	CAFER TAYYAR BAĞLAR

16.

SAYI

19 - Ocak - 1951

25

KURUŞ

KIZIL ELMA

Türklük en büyük şerefim!..
Bu aşkla çarpar yüreğim
İlk hedefim, son hedefim
- Kızıl Elma - diyeceğim!

Sevmeyenin ruhu gülmez,
Güzel ölür ülkü ölmez!
Bir aşk varki hiç eksilmez!
- Kızıl Elma - diyeceğim!

Yaraşır erkeğe inat,
Durmuyor yerinde kır at;
Beni kükreten hakikat...
- Kızıl Elma - diyeceğim!

Ey kutsal sevgili vatan,
Senin için doğmuş bu can,
Bizi yükseltecek ıgman...
- Kızıl Elma - diyeceğim!

Her şey söndü hevesimde
Bir ülkü yaşar sesimde.
Ölürsem son nefesimde...
- Kızıl Elma - diyeceğim!

T. TURAN ATASEVER

MEHMETÇİK'TEN IVANOF'A

2.

Kıprasma yerinden İvan Petroviç,
Kaçarsan geriye koman be Moskof!
Eğil, son bir defa Volgadan su iç
Kalmadı kaçmağa zaman be Moskof!
Kızarmış bu sabah yine tanyeri,
Namerdim kavgadan dönersem geri;
Tarih böyle yazar doğuştan beri:
Kimseye vermedim aman be Moskof!
Adım Mehmetçiktir, soyadım Gazi;
Şimşek gibi çakar, gürlерim bâzı...
Dönmezem sözümünden bırak niyâzı,
Dize gel önümde hemen be Moskof!
Akıncı cedlerim saldırmış yine,
Binüçyüz yıl sonra Çine-Maçine;
Yine bir akın var Moskof eline,
O'dur ufuktaki duman be Moskof!
Dinelir göklerde gazâ bayrağı,
«Gel» diye çağırır şol Tanrı Dağı;
Cihanda ırkımın sönse ocağı
Sönmez kalbimdeki iman be Moskof!
Kaçma kâfir kaçma sen erkek isen!
Kutup rüzgârları değil be esen;
Aşık FAZIL eydür kaptan mısın sen?
Kalmamış geminde dümen be Moskof!

FAZIL BAYRAKTAR

TANRIDAĞA

Yollar bölük, bölük olsun.
Kervan gider Tanrıdağa.
Gönül varsın, yanık olsun.
Kervan gider Tanrıdağa.

Turan yolu, yeşil yeşil.
Rüzgâr eser, hışıl hışıl.
Damarlarda kan dolaşır.
Kervan gider Tanrıdağa.

Ülkü yollarını sarın.
Gerçek olur, emel yarın.
Yüzü güler atsızların.
Kervan gider Tanrıdağa.

Dede Korkut, Oğuz Hanlar.
Hayâl oldu, eski günler.
(Bozkurt) otağında inler.
Kervan gider Tanrıdağa.

Kederlidir gönül her an.
Öksüz kalmış, canım Turan
Bizdik Orda, mesken kuran
Kervan gider Tanrıdağa.

Sarmış bizi TÜRK LÜK aşkı.
Bu davada, olmaz kuşku.
Penbeleşmiş güzel utku.
Kervan gider Tanrıdağa.

HAYALİ HASAN YAVAŞ

YALVARIŞ

Kavruluyor benliğim, yanıyor, yanıyorum..
Yarabbi! sana geldim, sana yalvarıyorum.
Reddetmezsin elbette gönlümün melâlini;
Arzedersen ırkımın tercüme halini:
Arslan gibi dövüşüp dedem ölmüş Rusyada,
Amcam Tunusta kalmış, bir dayım Kafkasyada,
Bir dayım Suriyede çok düşman karnı deşmiş,
Bir dayım Fasa gidip orda ilahleşmiş.
Bir dayım hayattadır tek kollu tek bacaklı,
O da; ölemem diyor düşmandan alacaklı.
Babamı hiç görmedim, tanımam eşkalini,
Ancak ninem anlatır onun yigit halini.
Öldüler; kemikleri öğ!... öğ!.. diye inliyor,
Kulaklarım her yerde hep bu sesi dinliyor.
Heyecanım ruhumun bir hınca koşuşudur,
Hey beni Türk yaratan! senden dileğim şudur:
Al renkli bayrağımı göklere kaldırırken,
Allah Allah diyerek düşmana saldırırken;
Alınmda açan gülün hazzile gülmeliyim.
Ben de ecdadım gibi cephede ölmeliyim.
Dökmeliyim toprağa toprak için kanımı;
Yüce Tanrım! yatakta alma benim canımı.

CAFER TAYYAR BAĞLAR.

Başyazarı : ATSIZ
Sahibi ve Neşriyat
Müdürü
İSMET TÜMTÜRK
P. K. 1818
Galata, İstanbul

ORKUN

Haftalık Türkçü Dergi

ABONE :

Yıllık : 8 lira
6 aylık : 4 lira
Yurt dışı :
Yıllık : 12 lira

19 Ocak 1951

Cuma Günleri Çıkar

16. Sayı

Niçin Hâlâ Hücum Ediyorsunuz Diyenlere

İSMET TÜMTÜRK

Geçen 27 yılın Türk düşmanı ve insanlık düşmanı vahşet ve istibdat devrinde Türk milletine yapılan maddi ve mânevî zulüm ve haksızlığın benzeri tarihin hiç bir devrinde hiç bir millete KENDİ HÜKÜMETİ tarafından yapılmamıştır. Buna rağmen pek gariptir ki o zulüm ve istibdadın adamları bugün aramızda alelade namuslu vatandaşlar imişcesine dolaşabilmekte, sesleri namuslu vatandaşlardan daha yüksek çıkmakta, devlet işlerinde (fiilen) daha müessir olabilmektedir.

Millete mütemadiyen gevşeme, unutmama, affetme telkin edilmekte ve bir yandan suçlar inkâr edilmekte ve hattâ böbürlenilmekte, bir yandan da kin güdenler, ceza isteyenler şahsi hislerine kapılmış, dar düşünen, milli menfaatları şahsi duygularına feda eden kimseler olarak ayıplanılmaktadır.

Halbuki millete yapılan kötülük şahsa yapılan kötülük cinsinden değildir. Bir fert kendisine yapılan kötülüğe boyun eğebilir, razı olabilir. Bu, yerine göre, ahlâkî bir mezîyet, yüksek kalplilik de sayılabilir. Fakat millete yapılan kötülüğe göz yummağa, onu hoş görmeğe, bir ferdin aslâ hakkı olamaz.

Millete kötülük yapanların cezalanmasını istemek ve onlara karşı kin duymak ahlâkî bakımdan hasis, çirkin, kötü bir duygu değildir, hele hodgâm bir duygu aslâ! Bu daima asil bir duygu, yüksek bir heyecan mahsulüdür. Millete yapılan geçmiş kötülüklerin üzerinden bir sünger geçirivermek en kolay olan, ve bunu yapan ferde çok kere menfaatler getiren bir yoldur. Halbuki milletin hakkını aramak daima külfet ve zahmettir, çok kere de buna kalkışan için ızdırap ve tehlikedir. Ancak yüksek bir milli duygu bir kimseyi bu yola sevk edebilir ve bilhassa ancak çok yüksek bir milli duygu ve vazife hissi bir kimseyi sonuna kadar bu yolda sebat ettirebilir.

Milletlerin en kuvvetli müdafaası taarruzî olanıdır. Yani kendisine kötülük edenleri, düşmanlarını ezmek ve ortadan kaldırmaktır. Yalnız kendini savunan ve düşmana karşı mahvedici bir taarruza geçmiyen bir millet hayat mücadelesinde diğer milletlere karşı o kadar büyük bir eksikliğin yükü altında kalır ki bu milletin ergeç mağlûp olması muhakkaktır. Düşmanlarına tam düşmanlık anında saldıran ve aradan zaman geçince unutan ve affeden millet de rakiplerine karşı büyük bir eksiklik taşır. Çünkü fırsat daima hazır değildir. Milletin kini ve hafızası ne kadar kuvvetli olursa, millet ne kadar güç ve zor affederse fırsatı getirebilecek zaman o kadar uzamış, milletin düşmandan kurtulma ihtimalleri o kadar kuvvetlenmiş olur. Diğer noktalarda az çok eşit iki milletten uzun

müddet milli kin taşıyanı ergeç muzaffer olacak ve diğeri ergeç dünya yüzünden silinecektir.

Tabiatı müdafaasız hayvanlar çok hücum uğrar. Yırtıcı pençesi ve dişi olanlara hücum etmekten çekinilir. Milletlerin yırtıcı pençesi ve dişini ancak o millete yapılan kötülüğü hazmetmiyen ve yolundan dönmeyen evlâtları teşkil eder. Milliyetçilerinin uzun kin gütmek ve muhakkak eninde sonunda intikam alabilmek şöhreti olan milletlere kötülük yapmak isteyen çok düşünür ve bu hassa o millet için ordulara bedel bir değer taşır. Çünkü insanların hareketlerine en fazla müessir olan saik korkudur. Bilhassa zalimlerde ve ahlâksızlarda.

Düşen, mağlûp olan, artık elinde hiçbir kötülük yapmak imkânı kalmıyan bir kimseye acı-mak duygusu en ziyade sakınılacak dalâletlerden biridir. Bilhassa bu bizim milletçe en zayıf noktamız olduğuna göre.

Fıkraı çoğumuz bilir: Adamcağızın birinin damı akarmış. Her yağmur yağdığında kendisi ve eşyası sırlıklam olur, zarar görürmüş. Bir gün yine yağmur yağarken bir dostu onu ziyaret etmiş ve evinin içini tavandan akan sularla sırlıklam bulmuş. Ev sahibine çıkmış. «Nedir bu senin halin? Niçin şu damını aktarmazsın?». Adam, «Bu yağmurda nasıl çıkarım da dam aktarırım?» demiş. «Peki, hava güneşli olduğu zaman niçin yapmıyorsun?». «O zaman da akıyor ki.».

Kaldı ki düşmanlarımız tamamen mağlûp olup artık kötülük edemeyecek duruma düşmüş olmaktan çok uzaktır. Onlar tahminimizden çok daha kuvvetlidir ve sandığımızdan çok daha yakın bir tehlike teşkil etmektedirler. Bizim gevşekliğimiz ve küçümsememiz de bu tehlikeyi bir kat daha arttırmakta ve yakınlaştırmaktadır.

Her millet için doğru ve mühim olan yukarıdaki noktalar bizim için kat kat daha hayatidir. Mağlûp veya maskeli düşmana karşı lokum gibi yumuşak olmak Türkün en büyük kusuru ve ezeli felâket kaynağı olmuştur. Tarihi boyunca Türk kadar haksızlığa uğrayan, Türk kadar zulüm gören hiçbir millet yoktur. Bunun sebebini bizim o yumuşak noktamızdan, yani düşmanı daima çok geç görüp çok çabuk affetmemizden başka bir yerde aramıyalım. Amansız ve kindar olmak bize ne kadar zor gelirse, ne kadar hoşumuza gitmezse, alışkanlıklarımız ve içgüdülerimiz bizi ne kadar kuvvetle aksi istikamete doğru çekerse bu bizim kendimizi bir kat daha azimli, kindar ve unutmaz olmağa zorlamamız için o kadar kuvvetli bir ihtar, o kadar mühim bir sebeptir.

Bir gün Türk milleti yeryüzünden silinirse, bunun en muhtemel sebebi düşmanlarımızı daima kolay bağışlaması, çabuk unutmamızdır.

İSMET TÜMTÜRK

Soy Suzlaşan Seçkin Zümre

SOFUOĞLU M. ZEKİ

Bu memlekette saltanat rejimine vedâ edeli bir hayli oluyor. Lâkin, gerçek insanlık anlayışına ve milleti bir aile telâkki eden bugünün cemiyet görüşüne taban tabana zıd olan soysuzlaşmış bir aristokrasi zihniyeti bazı kafalarda, maalesef, hâlâ yaşamaktadır. Kendini halktan üstün sanıp kişizâdeliği şu veya bu madde üstünlüğünde vehmeden bu zihniyetin mânâsızlığı ve gerçek milliyetçilikle bağdaşmaz mahiyeti apâşikâr meydanda olup bu türlü mevhumelere saplanıp kalmak bugünün millî cemiyetinde huzursuzluk doğurmaktadır. Esasen, bir vatandaşın, şerefli bir ailenin şerefli bir evlâdı olması, cemiyetten göreceği itibara esas teşkil eder; içtimai, beşerî ve millî tekâmül ve istihalelere bigâne bulunmayan, hakiki bir münevver için, bu gayet tabiidir. Vâkıa böyleyken, hâlâ, asalet iddia eylemek, hâlâ, filân veya falânın sülbünden gelmiş olmakla öğünmek, hâlâ, halkı hakaret ve istihfaf ile tepeden süzmek ya cehalet, gaflet, yahut ta dalâlet teşkil eder. Sözlerimiz yalnız anlaşılmasın; mazisi temiz, namuslu ve şerefli, tanınmış bir aileye mensup bulunmak, bittabi, öğünülecek bir şeydir; mümtaz istidatlara tevarüs eylemek de büyük bir bahtiyarlık olur. Ancak, şerefli ve iyi verasetli olmak için, aristokrat veya «elit» bir aileye mensup bulunmak ne şarttır, ne de lüzumludur. Vaktiyle zâdegân geçinmiş veya hâlâ asalet taşıyan öyle kimseler tanırız ki, kanunun, ahlâkın ve millî vicdanın haklarında verdiği hüküm «şerefsizlik» dir. Keza, nice asilzâdelerin, birer psikopat, birer şehvet hastası ve ahlâksızlık nümunesi olduğu da, cümlece malûmdur; romanlar, sahne eserleri bu gibilerin hikâyeleri ve ruh tahlilleriyle dolup taşar.

Türkiyede, hâlen, bu zümreyi saltanat tufeylleri demek olan ve devşirme «bendegân» in meydana getirdiği sözümona «Osmanlı aristokrasisi» artıkları ile kozmopolit, bir bakıma dejenere, vicdanını kaybetmiş, sözde münevver, gûya elit yüksek mevki sahipleri ve ne oldum delisi, snob zengin aileleri teşkil etmektedirler. Akıllarınca «Türk yüksek sosyetesini» temsil iddiasında olan bu gürûh mensuplarının nasıl boş bir yolda olduklarını ve ne derece sakim bir zihniyete esir bulunduklarını açığa vurmak için, bir iki hâdiseyi zikretmekten kendimizi alamıyoruz:

Bir zamanlar Mülk'ye Mektebinde talebe bulunan bu satırların muharriri, mektep hüviyet cüzdanında doğum yeri olarak bir Anadolu köyü gösterildiği için, asalet hasretlisi bir sınıf arkadaşı tarafından muahaze edilmiş ve ayıplanmıştı! Zavallı, sanıyordu ki, Şişli'de dünyaya gelmek asaletle hak kazandırır!

Bir akşam vakti, Taşhanda otobüs bekliyorduk; «kuyruk» bir hayli uzundu. Benim önümde bir «sayın bayan» la küçük oğlan çocuğu vardı. Otobüs gelmekte geciktiği için pek sabırsızlanmıştık. Yanımızdan bir hareket memuru geçtiğini gören oğlancık: «Am-ca, am-ca.. otobüs ne zaman gelecek?» diye sordu. Memur cevap vermekteyken, şiddetle çocuğun elini çeken

«sayın bayan», aynen, şöyle buyurdular(!): «Bana bak Falay, böyle adamlara amca deme; bir daha işitmiyeyim!» Oğlan şaşkınlıkla «Peki ya, ne diyeyim?» sualini irad edince de «pek sayın bayan» şu cevabı lûtfettiler (!): «Bana bak be adam dersin; bunlar senin amcan olabilirler mi?» Beynime kaynar su döküldü sandım; irademe güçlkle hâkim olabildim. O anda ve yıldırım süratiyle aklımdan geçen şeyi yapmamak için nefsimle bir hayli mücadele ettim. Bu «pek sayın bayan» a, hakaret etmeden ikazda bulunamayacağımı, ikazda bulunsam bile kâr etmeyeceğini bildiğim için, ıztıraplarımla başbaşa kalmıştım ki, Atsız Beğin «Topal asker» şiiri aklıma geldi; onu okuyarak sükûnet bulmağa çalıştım:

Sen Şişlide dansederken her gece, gündüz
Biz ötede ne ovalar, çaylar, ne dümdüz
Yaylaları geçtik, karlı dağları aştık;
Siz salonda dansederken bizler savaştık..

Ey alıklı ve düzgünlü yosma bil şunu:
Bütün millet öğrenmiştir senin fuşunu.
Omuzunda neden seni fuzûli çeksin?
Kinimizin şiddetiyle gebereceksin!..

Başka bir gün, bir öğle vakti, Bahçelievler durağında otobüs bekliyordum. Önümde kelli-felli, ense-göbek yerinde bir «sayın bay»; onun önünde de, elinde kirden kararmış yorgancığı, bıyıkları yeni terlemiş bir köy delikanlısı bulunuyordu. Belli ki, Ankaraya çalışmağa gelmişti. Nihayet, beklenen otobüs çıkageldi. Fazla yer yoktur. Bir iki kişi binebildikten sonra köylü çocuk da, giriş mahalinde ayakta durarak otobüse yerleşti. Ayakta durmak şartıyla bir kişilik yer daha vardı. Fakat.. bir hafiye şefi kadar despot görünüşlü, azametli, mütekebbir «sayın bay», köylü vatandaşı, hakaret ifâde eden nazarlarla süzerek binmekte tereddüt gösterdi. Anlaşıyor ki, delikanlı ile yanyana, ayakta durmak istemiyor. Meseleyi keşfeden ve ihtimal ki, bu «ekâbir» tarafından ekmeğinden ettirilmeekten korkan Hareket Memuru, köy çocuğunu, pürşiddet çekerek otobüsten alaşağı etti. Hâdiseyi, vicdanı zerre kadar rahatsız olmadan temâşa eden «pek sayın bay» diğer yolcuların nefret ve istikrah duyguları önünde, azametle otobüse bindi. Bir suç işlediğini zanneden biçâre, şehre doğru uzanıp giden asfalta - başa gelen çekilir gibilerden-şöyle bir baktı ve sonra, nâçâr, yürümeğe koyuldu. Gözlerimin yaşını zor tuttum. İçim kan ağlıyor; isyanlarla dolup taşıyordum. Bu defa da, Türkçü Şair Salâhaddin Ertürk imdâdına yetmiş; onun şu mısralarında hıncımı eritmişim:

Böyle,
Bir karagözcü kuklası gibi
Beni zavallı kılan,

Kader mader değil;
Şehit oğlu şehit oluşudur belki babamın.

Ne çâre!
Ak alnımı kara etti gün;
Kışın kar morarttı,
Yazın toprak yaktı çıplak ayaklarımı.

Ben, gülmeyen Mehmedim!
Hak için çarpar bağrımdaya yürek,
Hak için kükrer,
Hak için döğüşürüm erkekçesine...

Heyhat!
Yeter artık, yeter artık gördüğüm rezâlet.
Benim kanun, benim devlet, benim millet!
Adâlet istiyorum! Adâlet! Adâlet!..

İnsanlık şerefi, millet saygısı ve ahlâk müvâcehesinde, herhangi bir mânevî kıymet ifâde etmiyen bu sözde yüksek tabakanın mütereddi mümessilleri için, binlerce misâl vermek, maalesef, mümkündür. Biz buracıkta bizzat müşahade eylemiş olduklarımızdan sâdece, tipik olan birkaçını naklettik. Umarız ki, okuyucuları-

mız, gösterdiğimiz şiddet ve hassasiyete hak vereceklerdir. Biz, yani milliyetçiler, millet'i büyük bir aile telâkki ederiz. Millet ailesi'nde, her vatandaşın göreceği itibâr, temiz bir aileye mensûbiyete, liyakate, insanlık ve vatandaşlık vasıflarına, ilmi seviyeye ve nihayet şahsî vekar ve izzetinefis anlayışına göre taayyün eder. Millet'i sınıflara bölerek, millet fertlerini birbirlerine karşı kindar mücadelelere sevke âmil olan komünist ve kapitalist doktrinleri, gerçek milliyetçilikle kabil-i te'lif bulmadığımız gibi; halka tepeden bakan, halkla hemhâl olmağa tenezzül etmeyen, halkla hemdert olmayan ortaçağa mahsus aristokrasi zihniyetini de şiddetle reddederiz. Hele, çıktığı kabuğu beğenmeyen salyangoz misâli, iç'nde yetiştigi, sivrilip yükseldiği, sayesinde zenginleşip refaha ulaştığı halkı hakir gören, insanî ve millî şahsiyetten mahrum, dejenere ve egoist sözde yüksek zümreye ise -aslâ- tahammülümüz yoktur; Anayasasında milliyetçi ve halkçı olan bir memlekette, Türk yüksek sosyeta mensûbu geçinerek, elegüne karşı yüzümüzü kızartan bu gürûha hatırlatırız ki, artık kendine gelme zamanı gelmiştir. Bu gibiler, kendilerine ve bilhassa tavr-u-hareketlerine çeki-düzen vermelidirler. Sonra, iş isten geçebilir.

SOFUOĞLU M. ZEKİ

Millet Büyükleri

YILANLIOĞLU

Her milletin tarihinde gençliğe örnek olarak verilebilecek bir çok büyük adamlar vardır. Fakat bu, Türk tarihindeki kadar çok değildir.

Hakikî büyüklük ebedidir. Ebedî ve gençliğe örnek olabilmek için her yönden ahlâk sahibi olmak gerektir.

Sadece bir kaç vasfı haiz olmak yetmez. Üstün zekâ sahibi, diplomat, eşsiz bir kumandan, kuvvetli bir sanatkâr, iyi bir idare adamı, önemli bir zafer kahramanı olmak ebedileşmek ve gençliğe örnek olmak için kâfi değildir.

Millet büyükleri ahlâk ve namus sahibi, sağlam karakterli, fazilet sahibi, doğru, ihtiyatlı, sabırlı, vazifesever, yurtsever ve bütün varlığıyla kendini millet hizmetine vakfetmiş hakikî büyüklerdir. Yoksa bu dünyanın yağlı balı şeylerine, bu âlemin tuzaklarına, insanların hilelerine aldanmış insan ihtiyat sahibi değildir ve büyük adam olamaz.

Vazifeseverliği nefsinde benimsemiş ve vazifesini yapmağı en büyük şeref telâkki etmeyen insan vazifesever değildir ve büyük adam olamaz.

Kibir, hırs, şehvete mağlup olan insan zayıftır, nefsinin esiridir ve böyle bir insan büyük adam olamaz.

Peygamber Efendimizin buyurduğu gibi, iyi hareketlerinden dolayı kalben huzur ve sevinç, kötü hareketlerinden dolayı azap ve sıkıntı duymıyan insan mümin değildir ve büyük adam olamaz.

Hulâsa büyük adam olabilmek için iyi huy sahibi olmak gerektir. Zira «Sâdi» Gülistanında şöyle diyor. (Kötü kuyulu kimse kendi kötü huyu elinde esirdir. Nereye gitse o kötü huyun peşinden ve derdinden kurtulamaz). Bu söz çok doğrudur. Bu milletin başına

geçmiş ve millete büyük adam diye tanıtılmaya çalışılmış nice kötü huylu insanlar vardır ki bunlar kötü huyları yüzünden hem kendilerini, hem de milleti biktirmişlardır.

Milletin başına geçen ve onu idare sorumluluğunu üzerine alan bir insan gelecek neslin dağarcığına biraz daha görüş, düşünüş, biraz daha cesaret ve ahlâki metanet katmadıkça her hareketiyle ve yaptığı her işle millete iyi örnekler vermedikçe büyük adam değildir ve olamaz.

Milletin menfaatını, şahsî menfaatının üstünde tutmayıp, bütün varlığıyla millete hizmet edemiyen insanlar millet büyüğü olamazlar.

Ebedî büyük adam olmak için feragat ve fazilet sahibi olmak şarttır.

Fedakârlık yapmaksızın fazilet olmadığı gibi, kendimizi sıkmaksızın da ahlâk mevcut olamaz.

Millete her iyilik eden insan yaptığı bu iyiliğe mukabil hemen kendisini dolduracak bir mevki ve menfaat ararsa o zaman «Chateaubriand» ın söylediği şu güzel söz bizi uzun uzun düşünmeğe zorlayacaktır. «Menfaata dayanan ahlâkla beşer ruhu güzelliğini, fazilet yol göstermek hassasını, tarih ibret misallerini kaybeder.»

Türk milletin cahili aydınından daha çok kadirbilirdir... Hakikî kıymetleri inkâr etmez ve daima takdir eder. Propaganda ile insan ebedileşmez. Dev cüce, cüce de dev olarak millete yutturulamaz. Ancak gülünç vaziyete düşülür. Yaşarken alkışlayan ellerin öldükten sonra sesi kesiliverir.

YILANLIOĞLU

İşçilerin Davasına Giriş

ÇIVICIOĞLU ARİF

I

1923 ten 1950 ye kadar yüzyılların yıla sığdırılarak çalışıldığı ve iş başarıldığı yolundaki dayanaksız iddia ile, dünya üzerindeki yalan rekorunun herhalde Türkiye'de kırılmış olması hükmüne her vicdan ve insaf sahibi katılır. Hangi tarafa, hangi işe bakılsa korkunç bir karışıklık, maddi ve mânevî düşüklüğün hüküm sürdüğü memleketimizde, 'despot ve zâlim idarecilerin vahşi işkenceleri altında «ağzı var, dili yok, kolu var, gücü yok» sözüne uygun işçilerin derdiyle, yarasiyle kim uğraşmaya tenezzül ederdi? O kadar büyük meseleler varken (Bu büyük meseleler şahısları için doymak bilmez menfaat dalaverelerinden başka bir şey ise ne olduğu henüz keşfedilmemiştir), Köşk, apartıman kurmaktan, Avrupa, Amerika seyahatlerine çıkmaktan, binlerce liralık servetler edinme telâşından, sessiz, zavallı işçilerin halini düzeltmeye sıra mı gelirdi? Bir işçinin hakkını araması, sömürülen emeğinin içtimai adalet esaslarına göre sağlanması çok uzak bir hayal konusu sayılabilirdi. Pek tabii ki yalnız nutuk, cilâlı söz, tatlı vaatlerle bu derin meseleyi halletmek mümkün değildi. Tatbikatta yer bulmayan kusurlu kanun maddeleri de işçinin daima kanamakta olan yarasını sarmaktan âcizdi. Acaba bir çok medenî memleketler aya gidip gelecekler, fakat Türkiyede içtimai adalet ve hürriyet davası riyakârlık, şahsi menfaatçilik, politika ihtirasları birer felâket kasırgası halinde devam edecek midir? Köylü, işçi, memur, esnaf: bugünkü hayatları ne ise o tarz üzere sürüklenip gidecekler midir? Ve ancak ölüm seferine çıktıkları gün bu gürültüler, hilekârlıklar, yalanlar, rezaletler âleminde sıyrılıp, huzur, ve sükûnun saadetine mi kavuşabileceklerdir? Henüz bilemiyoruz.

Türkiyenin davaları, meseleleri her cihette başlangıçta olduğu gibi, hattâ epeyce de dejenere edilmiş olarak durmaktadır. Meselelere nüfuz edecek liyakatli, kabiliyetli, faziletli insanlar hâlâ beklenmektedir. Ahlâkî vasıflarla beraber, bilgi, çalışkanlık ve başarıklık meziyetleri ile birlikte her içtimai müesseseye uzanmak, her meseleye yeniden el koymak icap ediyor. Bina harap ve perişandır. Üstelik tâmirat maksadiyle bando muzıklar çaldırarak binanın içerisine girenler onu soymağa muvaffak olmuşlardır. Şimdi yeni eleman ve iyi niyetlerle milletin murakabesi altında büyük bir kudretle gayret göstermek lâzım geliyor. Her davanın başı iyi adam seçmesini bilmek ve onu seçmek, iş başına getirmektir. Türkiye halkı iyi adam seçme hususunda henüz tecrübe safhasındadır. % 60 iyi adam seçip iş başına getirebilirse Türkiye ilerleme ve yükselme yolunda yürüyor demektir.

İşçi mevzuu çok geniş ve uzun çatışmalara meydan verecek kadar zor bir meseledir. Bunu insanlık

haklarına ve içtimai adalet esaslarına göre ayarlanmanın güçlüğü yüzlerce yıldanberi devam eden mücadelerle sabittir. Lâkin bu sahada davanın görülmesi ve hak hükmünün tecelli etmesi lâzımdır. İşçinin sömürülmesinin önlenmesi, hayat şartlarının değiştirilmesi ve dünya saadetinden hissesini alması şarttır. Hakiki millet vakıası da bunu âmirdir.

İşçi konusu şu sıra ile ele alınıp incelenirse daha gerçek ve faydalı bir yolda ilerlemek mümkün olur sanıyoruz :

- a) İşçinin iş yeri hayatına ait ropörtaj ve tetkikler.
- b) İşçinin ev, eğlence ve fikir hayatına ait ropörtaj ve tetkikler.
- c) İşçi mevzuatı üzerinde dünkü ve bugünkü etütler, bugünkü mevzuatın ihtiyacı karşılayıp karşılamıyacağına dair incelemeler.
- ç) Milliyetçilik gözü ile işçilik mevzuunu, neticeye varıracak esaslar, prensipler, teşkilâtlar.

Bir İşçinin Hikâyesi

II

Önce en sefil, en bakımsız ve emeği en çok heba olan ayak işçilerinden, kalifiye olmamış, bir mevzuda ihtisas yapmamış, bazı yerlerde kara işçisi, amele denilenlerden söze girmek istiyoruz. Bunlar, inşaat mevsimi olarak ilkbahardan sonbahara kadar şehirlerde ev, apartıman yapılmasında veya yol yapım veya onarımında, kanalizasyon ve emsali gibi işlerde çalışan, toprak tuğla taşıyan, harç karan, toprağı eleyen, su çeken veya ustaların emirlerine uygun iş görenlerdir. Umumiyetle köylerden gelirler. Bakımsız, yoksul evlerine biraz birşeyler kazanıp gelmek ümidiyle, köyün kara talihini güya aşmaya çıkan kimselerdir. İçlerinde, ışığa, aydınlığa, büyük şehire, heyecanlı ve gürültülü hayata bir hasret te vardır. Asfalt veya düzgün parke yollar, dizili evler, hizalı ağaçlar, havuzlar, dükkânlar, gazinolar, sulu çeşmeler, otobüsler, otomobiller gözlerini kamaştırır. Şehirde yaman bir gayretle bir şeyler kazanacaklarını sanırlar. Onlara göre kazanç, kâr, rahatlık, bolluk şehirdedir. «Bu gadder insan zengin olmamışlar mı?» Hattâ onların görüşlerine göre şehirde yaşayan, evi barkı olan herkes tâlihli ve bahtiyardır. Şehirde yaşayanların üzüntü ve şikâyetlerinin pek te önemli olduğuna inanamazlar.

Omuzlarında dürürlü kirli bir yorganla, elbise diye vücudunu sarmış paçavralar, sarkık bezler ve ayaklarını kuşatan yırtık çarıklerle şehire girerler. Korku, heyecan, şaşkınlık ve ümit hisleri birbiriyle kaynaşmış bir halde benliklerinde kan gibi dolaşır. Daha önce köylerinden gelmiş birisi varsa onun adresini so-

ruşturup, harap, bakımsız şehrin kenar kulübelarında gezinirler veya böyle yoksul işçilerin akıp durduğu belli yerlere sokulurlar. Arama ve tesadüflerle tanıştığıyla karşılaşılıp selâmlaştıktan, hal hatır sorduktan sonra konuşurlar:

— Ülen Ahmet. Eh gördünnü işte, deyha ben de geldim. Di bakalım. Ağalığını göster nerde galacak ne ideceğiz?

Ahmet her nekadarköye yazdığı mektupta iş bulduğunu inşaatta 250 kuruş gündelik ile çalıştığını yazmışsa da günlerce başboş sokaklarda hamallık yapmış adeta dilenciler gibi sürünmüştür. Yenile üç beş kuruş biriktirmeğe çalışmaktadır. Gündelik gıdası umumiyetle yavan ekmektir. Hem bu Mehmet te arıma anlayışsız ha:

— Ülen şehirde iş bulmak kolay mı? Şu galabalığa bak. Kime iş galır ki? Hele bizim ağaya bir söyleyim.

Ağa, işçi simsarı veya bir yerde inşaat katipliği, amele başlık yapmış b'risidir. Vaziyete göre haraç alır. İlk gündeliklere ortakdır.

Mehmet Ahmet'e büyük apartımanların önünden geçerlerken şaka yapar:

— Hangisinde eğleniyong?

Cadde boyunca polisler ters ters bakarlar. Yolcular üstlerine sürünmemesi için geniş kavisler yaparlar. Polis nazarında serseri, şehirli nazarında p'is, kaba, idareciler nazarında şehrin belâsı, sosyologlarca ıti-maî bir hadise, koyu partici ve menfaatperestlerce şehir için tehlikedir. Aydın geçinenlerce bu akın önlenmesi gereken bir hal, köyleri boşaltıcı, cemiyet nizamını köy şehir münasebetini bozan zararlı kimseledir. Otomobillere göre yürümesini bilmeyen yabancılar. Dünya milletlerinin mahiyetini, tarihi oluşu, faaliyetlerin gayesini ölçüp anlamadan, insanlar arasındaki mücadelenin menşe ve istikametini tartmadan, politika entrikalarını kavramadan, millet gerçekliğinin mana ve ehemmiyetini tanımadan, sola sapmışlarca, bu yoksul insanlar, açık ve sefalet şiirleri için ilham perisidir.

Ahmet nerde barındığını söylemeye mecbur kalınca onuru incinmişti:

— Bize göre değil oğlum oralar. Ben inşaata yakın diye!. Eh aha onun kıyıcığında bir çadırda galıyom. Pek galabalıgız. Havalar da tatlı ha! Yatağ çekiyom tahtaların arasına.,

Böylece Mehmet'te 13 saati aşan bir çalışmayla 250 kuruş gündelikle ameleliğe koyulur. Söville itile muamele görür. Yarı sokakta yatar kalkarlar. Toprak yığınlar üzerinde, duvar kenarında istirahat eder, orada yer içer, açık gökyüzüne karşı gecelerler. Mehmet günde birbuçuk lira biriktirmeğe başlar. Ekmek ve bazan da katığa masraf eder. Bunların dışında arasına tütürdüğü sigarayı saymazsak eğlence, giyim hususunda hiçbir masrafa girişmez.

Hertürlü insanlık, sağlık dışı şartlara rağmen tesadüfen yaşar. Hatta hayatının bu günlerinde memnundur bile. Etrafındaki azametli binalar ve orada yaşayanların hayat seviyesindeki yükseklik, rahatlık, israf, lüks, keyif ve lezzetleri, hatta temiz tüylü köpeklerin nail olduğu ferahlı ikbali görürse de temiz

kalbliliği içerisinde kin, nefret, ve haset uyandırmaz. Daha doğrusu bu tarz yaşamaları ve hayat seviyesi farkının sebeplerini düşünüp sağlam tahlillere dayandırmaz. Gönlünde kadere tevekkül, ruhunda Allah inancıyla muttat faaliyetine devam eder. Gözünde vakit, vakit, karısı, anası eşi dostu tüter. Sabır eder. Zaten hudutsuz tahammülü vardır. Şehirdeki bu gayretinin akraba ve köyce de takdire uğrayacağından sevinir, arzusu köyüne eli boş dönmemektir.

Bir gün iş azalınca amele fazla gelir, derhal kovulurlar, açıkta kalırlar, inşaatlarda iş bulamazlar. İşverenler bazen kasten yol verip yalvarmaya, gündelik kırma yolunu da tutarak birkaç gün sonra tekrar gelmesini tembih ederler. Bu hal bir müddet daha sürer. İşveren ameleyle hem oraya bağlar hem de yeniden istediği gündelikle ve istediği kadar çalıştırmakta beis görmez, üstelik bu tarzdaki hareketiyle işe alınan velinimetini mevkiine geçer. Bu ve buna benzer daha nice bayağı oyunlar, bu hiçbir teşkilâtın, hiçbir kimse'nin korumadığı zavallılara tatbik edilir. Mehmet'in ise işine doğrudan doğruya nihayet verildiğinden o türlü bayağı oyunların ne olduğunu bilmeden koca şehirde Ahmet'le beraber garip garip kalakaldılar. Sokaklarda sürtmeye, omuzlarında ip hamallık yapmaya çalıştılar. Tecrübeli hamallar her önemli yeri tuttuklarından nakliye acentalarını, kömür-odun depolarını inhisar altına aldıklarından onları çok zaman işsiz bıraktılar. Ahmet elindeki üç-beş lirayı da harcamadan köyün yolunu tutar. Mehmet maişet mücadelesine yapayalnız kalarak devam eder: Elindekini, avucundakini sarfetmeye, gıdasını, yani ekmeğini ve katığını tekrar azaltmaya koyulur. Sıhhati günbegün bozulur. Rengi sararıp solar, dermanı azalır, yüzünde sakal ve kir dolanır durur. Köye bu halde dönmeğe de utanır. Ne yapacağını neye karar vereceğini şaşır-mıştır.,

Şehire ilk geliste iş bulmayıp, ötede beride hamallık yapmaya çalışanlar da vardır. Onların kazançları rasgele olacağından umumiyetle gündelikler daha düşüktür. İşsiz günler çalışılan günlerden daima azdır. Ve bu hergüne bölünürse nisbet bir lirayı bulmaz. Hemen pekazı handa yatmaya muvaffak olurlar, pekazı şehrin çok dışında basit bir oda kiralayıp yığılırlar. Çoğunluk tarlalarda geceler. Tahammülleri azalır. Ümitleri kaybolunca gene ipleri sarkan, bezleri sallanan elbiselerle, yalınayak veya yarım pabuçla yola koyulurlar. Omuzlarındaki dürülü yorgan hahtları gibi daha kararmıştır. Bu şehirlere geliş gidiş devam eder. Buna dair istatistiki bir rakam bulmak mümkün değilse de herhalde sayıları küçümsenecek kadar değildir.

İnsanlık haklarından mı bahsedeceksiniz? Onu acaba nerede bulmalı? İşçi sigortaları veya işçileri gözeterek yapılmış kanunlardan mı söz açmak isteyeceksiniz? Bu mevzuatın onlarla bir ilgisi yoktur. Türklük, milli menfaat, insan din kardeşliği, vatandaşlık, hü-lâsa muhtelif geçer inanç ve mefhumların, hikâyesini anlattığımız biçarelerle bağlantısı olduğu ne zaman bir hakikat haline gelecektir?

(Devamı gelecek sayıda)

ÇİVİCİOĞLU ARİF

ORKUN DAN

Sesler

!!!!

Tarihler kaydediyor: Eski Türkler düğünlerde alıksız günlerce içerler, fakat ciddiyetlerini hiç kaybetmezler, onların içki meclisinde de sarhoş suluğu denilen şey hiç görülmezmiş...

Şimdi bir o eski Türkleri düşünün, bir de bugün iki kadeh yuvarlayınca bütün çamurluğunu ortaya koyan, onun bunun namusuna el atmaya kalkan, hattâ içip içip çatlıyan Türkiyeli herifleri... Bu çamur takımının, o eski Türklerin kanını taşıyan insanlar olduklarını iddia edebilir misiniz?

AK MI, KARA MI?

1938 de basılmış olan Küçük Sovyet Ansiklopedisi'nde, Romen Milli Köylü Partisinden «faşist aleyhtarı, demokratik ve Sovyet dostu!» diye bahsedilmiştir.

Fakat bir kaç yıl sonra bu partinin ortadan kaldırılması icap ettiği zaman 1938 de ansiklopedide o satırları yazan herifler bu sefer de bu Romen partisine sıkılmadan (çünkü komünist sözlüğünde sıkılmak diye bir şey yoktur) şu damgayı vurdular:

«Faşist, mürteci ve Sovyet düşmanı...»

Bu fıkrayı da Türkiyedeki beyinsiz Moskof uşaklarına sunuyoruz. Bilemeyiz ne demek istediğimizi anlayabilecekler mi?

BAĞDAT YOLLARINDA VEYSEL KARANİLER

Fransız baş akılsızı (yani komünist lideri) Thorez ile Doğu Almanya Başkanı (!) Grottewohl'dan sonra son günlerde de İtalyan baş kızılı Togliatti tedavi (!) olunmak üzere Moskovaya gitti. Bu hareketi şüphesiz yerindedir. Zira, bizim mezbahadaki kasaplara taş çıkartan en ünlü, en usta operatörler hep Moskova'dadır. Togliatti'nin ıstırabını ancak bu meşhur operatörlerden birisi giderebilir. Ama adamcağızın ömrü vefa etmezse o meşhur doktor ne yapsın, diyeceksiniz. O da doğru.

Fakat asıl mesele şu: Bu haberi veren telgraf, Togliatti'nin Romada iken beyninden ameliyat olduğunu da ilâve ediyor. İşte bu lâf.. Hiç bir komünistte beyin olur mu ki ondan ameliyat bahis konusu olsun!!!

KREMLİN'İN KOYUNU

Alman işgalinin devam ettiği sırada, 29 Temmuz 1944 te, Rusların Koseiusko radyo istasyonu, Varşova'daki Leh gizli ordusuna Stalin'in şu hitabını neşretti:

«Polonyalılar! İstiklâl anı yaklaşmıştır. Silâh başına! Mütcevize karşı savaşacak olan her Polonyalının evi bir kale haline gelmelidir. Artık kaybedecek bir tek saniye kalmamıştır...»

Bu hitap üzerine General Bor kumandasındaki gizli Leh ordusu, bütün Varşovalılarla birlikte 1 Ağustos 1944 te Almanlara karşı taarruza geçti. Bu sırada Rus ordusu Varşova kapılarında idi. Ve Rus toplarının sesi Leh başkentinin her tarafından duyuluyordu. Polonyalılar ilk hamlede Almanların elinden bir çok mevkileri aldılar. Bir hafta kadar idare edecek cephaneleri vardı. Fakat bu bir hafta içinde Moskof ordusunun varoşlardan içeri girerek kendilerini kurtaracağına muhakkak nazarı ile bakıyorlardı. Fakat Stalin, Varşova kahramanlarını harekete geçirdikten sonra Rus ordularına dur emri verdi. Ne Polonya lideri Mikolajik'in Moskova seyahatindeki yardım ricaları, ne de Bor'un radyo mesajları kuzey devini harekete geçiremedi. Lehlilerin önce cephaneleri bitti, sonra da askerleri bitmeye başladı. Buna rağmen kahramanca vuruştular. Ve 63 gün süren kanlı ve kanlı olduğu kadar da şanlı bir müdafaadan ve savaştan sonra, son takatlarını da sarf ederek teslim olmak zorunda kaldılar.

Leh vatanseverlerinden mürekkep bu ordu böyle tasfiye edildikten bir müddet sonra Moskof ordusu harekete geçerek Varşovayı Almanlardan aldı. Zaten Stalin efendinin maksadı da vatansever Lehlilerin Almanlar tarafından yok edilmesi idi. Bu suretle bu insanlık düşmanı Gürcü, bir taşla iki kuş vurmuş oldu.

General Bor Moskovadan gelen talimat üzerine Almanlara karşı ayaklandığı ve o kahramanca müdafaayı yaptığı halde, sonradan Kremlin uşakları bu vatanperver Lehliye küstahça saldırmışlar, hattâ kendisini «tamamen mânasız bir ayaklanma!» yapmakla itham etmişlerdir.

Kremlinde oturan insanlık canavarı mahlûkların, insanları kendi menfur gayeleri için nasıl kullanmakta olduğunu gösteren binbir misalden işte biri daha.. Bizim kuş beyinliler acaba bundan bir şeyler çıkarabilirler mi?

BU DA BAŞKASI!

Stalin'in direktifi ile Varşova isyanı başladığı zaman şehirde bir milyon kadar Lehli vardı. İki ay sonra gizli ordu teslim olmak zorunda kalınca bu nüfustan 250.000 kişi yaralanmış, ölmüş veya kaybolmuş, 340.000 insan da zorla çalıştırılmak üzere Almanyaya götürülmüştü. İkinci Dünya Harbinin en parlak sa-

vaşlarından birini yapan ve 600.000 evlâdını esir, yaralı; sürgün ve ölü veren bu kahraman insan topluluğu için Moskova «Polonyalılar vatan hainidir, zira Almanlara teslim oldular!» demek küstahlığını gösterdi.

Komünist denilen aşağılık mahlûkun ne kadar âdi, iğrenç küstah ve bayağı olduğunu göstermek için bundan güzel bir vesika olur mu?

BİR TEKLİF

Göçmenlere yardım olmak üzere aklıma bir teklif geldi. Bu teklife millet sevinecek, fakat bir takım tırtıkçılar kızacaktır.

Hükûmet sıkıntı içinde, bütçeyi dahi tanzim edemedi.

Göçmenlere yardım etmek ve onları yurda yerleştirmek millete düşen bir vazife halini aldı. Bu durum karşısında «Yağma Hasanın böreği» g.b.i bankada bekleyen «ebedî şef» in milyonları aşan parasını bu yayırlı işe harcamayı teklif eylesek acaba ne buyurulur? Hiç olmazsa milletten alınan para milletin hayrına sarfedilir. Tanrı nezdinde Şefin günahları da belki affolunur ve nihayet:

Oğlan alıp oyuna gitmez,
Çoban alıp koyuna gitmez!...

TEDÂİ

«İslâmı saran tehlike ve Sionizm» adlı kitabı okuduktan sonra acı acı içimi çekerek; uzun uzun düşündüm, Müslüman Türkiyenin sözde müslüman Cumhurbaşkanı İnönünün 2 yıl önce bir vilâyeti ziyareti sırasında adliye mensuplarıyla yaptığı hasbıhali hatırladım:

Yahudilerin belâyı devleti kurulmuştu. Genç bir hâkim İnönüye soruyor «İsrail devletinin kuruluşunu nasıl buluyorsunuz?» İnönü vicdanı sızlamadan, dudağı titremeden, derhal şu cevabı veriyor. «Araplar çok şımarmıştı; onlara iyi bir ders verdiler, sevindim.»

Ey Cevat Rifat Atılhan, kulakların çınlasın!

Sen hiç bir müslüman devlet adamının ağzından böyle bir söz duydun mu?

BİLENE AŞKOLSUN

Gazetede «ebedî şef» in vasiyetnamesini okuyordum. «Makbuleye ayda 1000» derdemez kızım sordu, «Makbule kim?». «Atatürkün kız kardeşi» dedim. «Âfete 800» deyince, bu sefer de, «Âfet kim?» dedi. Düşündüm baktım ki çocuğa anlatamıyacağım; «Sen her şeye karışma, çocuklar her şeyi anlamaz.» dedim de işin içinden sıyrılıverdim.

Belki Âfetin kim olduğunu bilen çoktur ama söyleyebilene aşkolsun.

HAYRET

Gazetelerde bir sürü haberler ve ona dayanan tefsirler çıktı ve çıkıyor: Gençlik hükûmetin «irtica» a müsaade etmemesini istemiş, gençlik Atatürk inkılâplarına sadakatını beyan etmiş, v.b. Bu haberler çık-

mağa başladığı sıralarda bazı gençler bize geldiler ve bu kararı alanların 20-30 kişiden ibaret olduğunu, bunu bütün gençliğe teşmil etmek gibi bir hakikat sahtekârlığına başvurulması karşısında büyük hayret duyduklarını belirttiler.

Ah gençlik! Biz ise, 27 yıl «Cumhuriyet» adı altında senaat üstüne senaat irtikâp eden ve fakat hakiki Cumhuriyete doğru tek adım atmağa cür'et edeni derhal idam sehpasına sürükliyen; zulüm, işkence, ve baskının binbir çeşidi altında milletin varlığını ve insanlık haysiyetini ezerken Anayasanın en geniş fikir ve vicdan hürriyetini ifade eden «Türklerin Kamu Hakları» bölümünü resmen yürürlükte bırakan; bütün kuruluşu seçilmemiş sahte mebusların bir araya gelmesinden doğan sahte meclis temeline dayanan; baştan aşağı sahtekâr bir zümre ve zihniyetin, asli unsuru ve mayası sahtekârlık olan bu zümre ve zihniyetin bu ufacık ve nispeten mâsum sahtekârlığına yeniden hayret edişe hayret ettik.

YÜRÜMEZ

Senihi Yürüten (Allah razı olsun) yine resmî otomobiller işini ele almış ve israfın fazlasının önlenmesini teklif ediyor. Cumhurbaşkanı 3 hususî otomobil bırakmak ve buna göre yukarıdan aşağı herkesi memnun etmek suretiyle yine yılda 12 milyon lira tasarruf edilebileceğini hesaplıyor.

Bulgaristandan gelen Türklerin feci bir sefalet içinde bırakıldıkları ve yüz binlerce Türkün de huduttan içeri alınmadığı malûm. Sebebi (!) de malûm: paramız yok! Beş kişilik bir göçmen ailesine ortalama 2000 lira saysak (ki hesabı geniş tutmaktır) 12 milyon lira ile 30.000 göçmen yurda getirilebilir. İlerideki 10 yıllık tasarrufa dayanarak bir istikraz yapılmıca da Bulgarların tehcir etmek istedikleri 250 bin göçmenin dâvası hallolunuverir... deyip de sakın ha ümide kapılmayalım: Eksik olan para değildi ki.

AMAN!

Falih Rıfki demokrasi dünyası ile komünizmi karşılaştırıyor, ve ikisinin de aynı şey olduğu neticesine varır gibi oluyor. Sözünün sonunda da şimdi yolunu şaşırmış olduğunu, hangi cepheye katılacağını kestiremediğini söylüyor. Aman; bize gelmesin de nereye isterse gitsin!

BİZCE

Celâl Bayar Edirne'de «250 bin değil, 750 bin ırkdaşımız olsa dahi bağrımız açıktır. Türk milleti onlara sıkıntı yüzü göstermez. Çünkü gelen ırkdaşlarımız Türk milletinin her bakımdan iktisaden yükselmesine yardım edecektir.» demiş.

Biraz geç de olsa, bu sözlerin söylenilmiş olmasına memnun olduk. Ancak sebep hususunda biz başka türlü düşünüyoruz. Türk milleti ırkdaşlarına bağrını daima açık tutmalıdır: Bu en açık bir Türklük ve insanlık vazifesi olduğu için, yoksa gelenler iktisaden yükselmeye yardım edecekler diye değil.

Ahmet Hamdi Başar'ın Türkçülük Düşmanlığı

— I —

ÇİFTÇİOĞLU NEJDET SANÇAR

Türkçü gençlerin çıkarmakta olduğu Tanrıdağ dergisi, bugün milletvekili bulunan bazı şahısların Türkçülük düşmanlıklarını ortaya koyan dikkate değer bir takım bilgileri Türk umumi efkârına sunmaktadır. Bu hareketi bir Türklük hizmeti olarak kabul etmek lâzımdır. Millet Meclisine Türkçülük, yani Türk milliyetçiliği düşmanı kimselerin girmeleri elbette istenilir bir şey olamaz. Çünkü Türkçülük düşmanlığı Türklük düşmanlığından başka bir şey değildir. Türklük düşmanlarının Türk halkını temsilen Türk Meclisinde bulunmalarından daha mânasız bir şey düşünülebilir mi?

Tanrıdağ dergisinin «Büyük Millet Meclisine Her Nasılsa Girmiş Olan Türkçülüğe Düşman Milletvekilleri» başlığı altında yayınladığı makalelerde ele aldığı şahıslardan birisi Ahmet Hamdi Başar'dır. Tanrıdağlı gençler, dergilerinin birinci ve dördüncü sayılarında bu milletvekilinin Türkçülük düşmanlığı gösteren vesika mahiyetindeki bazı notları ortaya koydular. Türkçülük düşmanlarının düşmanlıklarını millet önünde açıklamak muhakkak ki bir hizmet ve bir vazifedir. Burada, gençlerin açtıkları yoldan yürüyerek ben de bu hizmet ve vazifeye katılmak istiyorum.

Ahmet Hamdi Başar, su götürmez bir Türkçülük düşmanıdır. Ve Türkçülük düşmanlığını en tesirli ve yaygın şekilde 1944 te çıkardığı Barış Dünyası adlı dergisinde yazdığı yazılarla göstermiştir. O sıralarda aylık olarak çıkarmakta olduğumuz Orhun'da bu Türkçülük düşmanı ile mücadeleğe girişmek üzere hazırlanmış ve hattâ dergisinin Türk'ü inkâr eden bir yazısı üzerine şöyle hafif bir el ense de çekmiştik. Fakat 1944 Nisanı sonunda başlayıp Mayıs ayında meşhur tebliğler, düşmanca nutuklarla devam ettirilen malûm Türkçülük düşmanlığı hareketi sırasında Orhun'un kapatılması ve ardından tevkifatımız meydana o zaman onlara bırakmıştı. Şimdi bu eski Türkçülük düşmanı hakkında ihtimal bir çoklarının bilmedikleri bazı hakikatları ortaya koyarken, aynı zamanda o vakit mecburen yarıda kalmış olan bir vazifeyi de tamamlamış olmanın zevkini duyuyorum.

Bugün Mecliste milletvekili olarak bulunan bu zatın Türkçülük düşmanlığı cephesini ele almadan önce karakteri hakkında bir fikir vermek isterim. Bu husus, Türkçülük düşmanlarının ne yaratılıştan insanlar olduklarını göstermesi bakımından ehemmiyetlidir.

Ahmet Hamdi Başar, 14 Mayıs 1950 tarihinde Türk milletinin yere serdiği tek partili diktatörlük devrinin, o devrin uydurma müesseselerinin, prensiplerinin ve nihayet Halk Partisinin milli şefinin şakşakçılığını yapmış bir kimsedir. Bu adam Türklük hayatı için nasıl bir kara devir olduğu artık herkesçe bilinen tek partili diktatörlük devrini bir yazısında (hem de muhteşem Osmanlı tarihini ve devrini inkâra cesaret etmek suretiyle). «buna rağmen yirmi yıl içinde meydana

getirdiğimiz eserler, Anadolu'da yaptığımız ümran hareketleri bütün 600 senelik neticeden daha büyüktür. (Barış Dünyası, Sayı 3, Sayfa 3)» şeklinde bir cümle ile pöhpöhlenmektedir. Türklük ruhunu yaşatan Türk ocaklarına indirilen tırpan neticesinde ve bu ocakların enkazı üzerine kurulan kozmopolit yuvaları Halkevleri, bu adamın dergisinde şöyle övülmektedir:

«Halkevlerinin 12 nci yıl dönümü 20 Şubat pazar günü bütün yurttan heyecanla kutlandı. Ankara Halk evindeki yapılan törene büyük milli şefimiz de şeref verdi. Halkevleri Türk inkılabının en güçlü ve verimli bir başarısıdır. (Barış Dünyası Sayı 4, Sayfa 2)».

Diktatörlük devrinin şakşakçılığı sade bu kadarla kalsa yine bir şey değil. Demokrat Partili Milletvekili Ahmet Hamdi Başar, 1944 ün o malûm şiddet günlerinde Halk Partisinin şu meşhur altı okunu, bakın, ne kadar gülünç bir şekilde ilâhileştiriyor:

«Memleketimizde yaşıyan şartlar üzerine kurulmuş bir ideoloji var mıdır? Elbette var. Bunlar partimizin altı okunun gösterdiği altı umdede toplanmıştır. (Barış Dünyası, Sayı 17, Sayfa 4)».

Halk Partisine partimiz diyen, bu partinin altı okunu büyük bir şeymiş gibi göstermek isteyen bu zat, milli şefe karşı yapılan şakşaklıklara katılmaktan da geri kalmış değildir. Barış Dünyası dergisindeki fikri bir selâbetten ve vuzuhtan mahrum yazılarını karıştırarak olursanız, b'ir çok yerlerde milli şef şakşakçılığı ile karşı karşıya gelirsiniz.

Türkiyenin ikinci dünya savaşının dışında nasıl kalabildiği malûmdur. Halk Partililer bu neticeyi milli şeflerinin dehasının eseri şeklinde göstermek için bir alay gülünç lâkırdılar söyleyip durmuşlardır. Fikir adamı geçinen A. Hamdi Başar da, ne kadar hazin ve gariptir, aynı şeyleri söylemektedir:

«İşte bu devirde Türkiye, rotasını iyi çizmiş bir şef elinde olduğu için yeni harbin dışında kaldı. (Barış Dünyası, Sayı 4, Sayfa 3)».

«Asıl bizim için müstesna bir şans - şüphe yok ki bugün devletimizi idare eden şefimizin yüksek dirayeti ve idaresi sayesinde - barış içinde yaşamamız olmuştur. (Barış Dünyası, Sayı 4, Sayfa 3)».

Ahmet Hamdi Başar yalnız milli şefi değil, onun başkanlık yaptığı gayri meşru idareyi de beğenmektedir. «Yanlış Türkçülük - Doğru Türkçülük» başlığı ile yazdığı bir makalede (Barış Dünyası, Sayı II, Sayf. 3-4), Türk milletinin başında zorla oturan şahısları ve onların idaresini şöyle takdir etmektedir:

«Fakat unutmayalım ki bugünkü Türkiye ve onu idare edenler bundan iki asır önceki Osmanlı devleti ve onu idare edenler değildir.»

Ve nihayet Türk milliyetçiliğine karşı açılan 1944 haçlı seferinde, meşhur 19 Mayıs nutkunu söylemek suretiyle ebediyete kadar unutulmıyacak bir nam kazanan milli şefi, işte bu Ahmet Hamdi Başar, dergi-

sinde, bu Türkçülük düşmanlığı hareketinden dolayı «ülkümüz İnönü etrafında birliğimizi korumaktır», «Milli Şefimiz ve milli birliğimizin koruyucusu İnönü...», «işte milli şefimiz gençliğe hitap eden büyük nutku ile kitap başlığı halinde kalan mefhumlara, üzerlerinde Türk fikir hayatının işlemeğe mecbur olduğu istikametleri, veciz birer fihrist ve iman esasları halinde bildirdi. (Barış Dünyası, Sayı 17, Sayf. 2-4).» gibi o zamanın modasına uygun sözlerle övmektedir.

1944 yılı sıralarında fikir merkezimizde ve bilhassa okuyan gençlik muhitlerinde büyük bir kuvvet kazanmış olan Türkçülük ülküsünün karşısına dikilmeye yeltenen Ahmet Hamdi Başar, işte böyle bir Ahmet Hamdi Başar'dır. Şimdi Bu Ahmet Hamdi Başar'ın Türkçülük düşmanlığına geçebiliriz.

Bu zat, Türkçülük düşmanlığını muhtelif cihetlerden yürütmeye çalışmıştır. Bir yandan Türk'ü inkâr yolunu tutmuş, bir yandan insanîyet masalı ile milliyet fikrini uyutmaya uğraşmış, Türkçülük fikrini tarihî mânasından başka bir düşünce haline sokmak istemiş, sözün kısası Türkçülük ülküsünü hırpalamak ve çürütmek için zekâsını ve kalemni tam seferber bir hale getirmiştir.

Ahmet Hamdi Başar, Türkçülük fikrinin tarihi mânasını daha kolay değiştirebilmek için, önce umumî mânasıyla milliyetçiliğe başka mâna vermeye çalışıyor ve «yeni milliyetçilik» dediği bu fikri «yeni milliyetçilik enternasyonal bir fikir olarak doğacak ve yayılacaktır. (Barış Dünyası, Sayı I. Sayfa 3).» şeklinde ifade ediyor. Milliyetçiliğin, insanların kendi milletlerini sevmesinden başka bir mânası olmayacağına göre, enternasyonal bir fikir olacak bu yeni (!) milliyetçilik, nasıl bir milliyetçilik olabilir? Ahmet Hamdi Başar, aynı makalesinde bu sorunun cevabını çitlatıyor: «Milletler ve insanlar arasında sevgiyi, barışı ve karşılıklı güven ve inan duygularını bozacak her şeyi ortadan kaldırmak lazımdır» Milletler arasında barışı bozan bu her şey arasında şüphesiz milliyetçilik fikri de bulunmaktadır. Şu halde bu efendiye göre, nasıl bir milliyetçilik (!) olduğu çok güzel anlaşılan bu yeni (!) milliyetçiliği kabul etmek için, milletimizi sevmekten ibaret olan asıl milliyetçiliği ortadan kaldırmak icap etmektedir.

Bu, umumî mânasında milliyetçilik düşmanlığıdır. Fakat şüphesiz Türk kafalarını bulandırmak için sözü kendi milliyetçiliğimize de getirmek lazımdır. Çünkü asıl vurulması gereken Türkçülüktür.

1944 teki haçlı seferi sırasında Türkçülüğe «ırkçılık-turancılık» adı takıldığı malumdur. İşte Ahmet Hamdi Başar da Türkçülüğe saldırırken bu tâbirleri diline ve kalemine dolamış, o da Halk Partisinin milli şefleri. Falih Rifkî'lar gibi ırkçılık - turancılık perdesi altında Türkçülüğü vurmaya, gözden düşürmeye çalışmıştır.

Ahmet Hamdi Başar'a göre ırkçılık-turancılık (yani Türkçülük), yabancı malıdır! Dünyada tarihi hakikatlara bu derece aykırı uydurma lâkırdı pek az söylenmiştir. Türk tarihindeki fikir cereyanları hakkında şöyle bir bilgisi olan herkes bilir ki Türkçülük ana fikri de, bu ana fikrin iki büyük unsuru olan

Türk ırkçılığı ve turancılık ta yüzde yüz Türk olan fikirlerdir. Ahmet Hamdi Başar bunu bilmeyecek kadar cahil değildir. Fakat işte dergisinde bu gülünç iddiayı şu şekilde ilân etmektedir:

«..... Fikirlerin - turancılık ırkçılık şekline girenler de dahil olduğu halde hepsinin - ecnebi malı olduğunda şüphe yoktur. Hepsi ecnebi malıdır, hepsi dışardan ithal edilmiştir. Bunu komünistlik için olduğu kadar turancılık için de doğru olarak kabul etmek lazımdır. (Barış Dünyası, Sayı 16, Sayfa. 3).»

Türk milliyetçiliğini bu şekilde yabancı köklü bir fikir olarak gösteren barış dünyacı Başar, hiç sıkılmadan Türkçülüğe ve Türkçülere nasıl saldırıyor:

«Hiç bir tehlike milletimiz için kendi öz dâvalarını, kendi kanının dâvalarını bayrak yaparak, maske yaparak ortaya çıkaracak bu hain, milletin düşmanı. emperyalist ve millet dışı Türkçülük dâvası kadar düşmanca ve canavarca olamaz (Barış Dünyası, Sayı 3 Sayfa 4).»

Moskova radyosunun Türkçe bülbülü Erdem Yolcu'nun ağzına pek yakışacak bir şekilde bir hücum olan bu sözler «her insana, her fikre karşı hürmetkâr olmak isteriz!» diyen insancı Ahmet Hamdi Başar'ındır.

Ahmet Hamdi Başar'a göre, komünist yılanların Türkiye'yi bir uçuruma götürmek istedikleri sıralarda, 1944 yılı baharında, İstanbul ve Ankara fakültelerinde okuyan milliyetçi Türk çocuklarının yaptıkları milli hamleler hep ırkçılık - turancılık tahrikâtının neticeleri, hep şöven bir Türkçülük hareketidir. Bugünkü milletvekili Ahmet Hamdi Başar, 1944 te Türk milliyetçiliği duygusuz ellerin ve kafaların mahkûmu olduğu sıralarda, Türkçü yüksek tahsil gençlerinin komünizme karşı yaptıkları o meşhur savletleri şu şekilde vasıflandırıyor:

«Herkesçe bellidir ki İstanbul'da ve Ankarada genç muhitler arasında son zamanlarda şiddetini fazlaştırmış şöven bir Türkçülük cereyanı vardır. Bu cereyana kapılanlara göre Türk milleti öz kan Türklerden ibaret olmalıdır ve yine bu kanaatin neticesi olarak bütün bu öz Türkler birleşerek bir devlet meydana getirmelidirler. (Barış Dünyası, Sayı 16, Sayfa 3).»

Ahmet Hamdi Başar, Türkün büyük mazisini anamlara, bugünkü Türkiye'nin sınırları dışında kalmış olan Türkleri düşünenlere, yani milliyetçilik bir tarafa, sadece bir insan olmanın tabii neticesi sayılması gereken bu duyguları taşıyanlara bile tahammül edemiyor:

«Babîâli münevverlerinden çoğuna bakınız. Eski günleri hasretle anıyorlar. Bir imkân bulsalar Tuna kıyılarında at ve kılıç sakırdacaklar, Irak'ta, Suriyede, Türkistanda, Azerbaycanda henüz gözleri olan kuş beynî münevverlerimiz var (Barış Dünyası, Sayı 2, Sayfa 4).»

Ve nihayet bu insancı zatın, âdeta üzüntü duyarak kaleme aldığı şu cümleye bakın:

«İrkçi ve turancı Türkçüler hücumlarını komünistlere, beynelmilelcelere tevcih etmişlerdir. (Barış Dünyası, Sayı 16, Sayfa 3).»

Ahmet Hamdi Başar'ın Türkçülük düşmanlığını göstermek için sadece bu tek cümlesi kâfi geimez mi?

Türkçülerden umumiyetle «işte bizim Türkçü geçiren gafiller!» şeklinde istihfaf ve hakaretle bahseden

Başar'ın Barış Dünyası'nda ortaya koyduğu marifetlerden birisi de Türkü inkârdır. Ona göre bugün Türkiyede yaşayan Türkler, eski Türklerin torunları değil, yepyeni bir millettirler. Bu milletin sadece adı Türktür:

«Şimdi Türk inkılâbından sonra anavatanda Türk varlığına bağlı yepyeni bir millet doğmuştur. Bu, artık ne eski Osmanlıdır, ne de Osmanlıdan evvelki Türktür. Bu millet Türkün yarattığı bir realitedir. Ve ismi Türk olan bu millet, Osmanlı milleti tipini, yeni şartlar altında, yeni bir terkip çevresinde kendi hamurunda yoğurmaya başlamıştır. (Barış Dünyası, Sayı 6, Sayfa 3)».

Barış Dünyası'nın Türklüğe karşı zehirler kusulan sayfalarında Türkün feci bir şekilde inkârı olan bu satırlar çıktığı zaman, Orhun'un 16 ncı sayısında şu fıkrayı yazmıştım:

«Bizi dünya barışı ninnisiyle uyutmak isteyen ve bunun için de her hafta bir altın (!) yumurta yumurtlayan birinin son keşiflerinden biri şu: Cumhuriyetten (yani inkılâptan) sonra Türkiyede yepyeni bir millet doğmuş. Bu millet, ne Osmanlı imiş, ne de ondan önceki Türkmüş! Bu millet (yani biz bugünkü Türkiye Türkleri) Türkün yarattığı bir millet (!), bir realite (!) imişiz!!!

İşte Türkü inkâr etmenin yeni bir şekli..

Fakat, hayır, sayın bay! Biz bugünkü Türkiye Türkleri, sizin kafanızdaki uydurma «realite-millet» değiliz. Biz, yüz yıl, iki yüz yıl, beş yüz yıl, bin yıl önceki Türkleriz. Yani bir Gök Türk, bir Selçuklu, bir Osmanlı ne ise biz de oyuz. Çünkü onların çocuklarıyız, çünkü onların kanını taşıyoruz.

Ama ihtimal (veya muhakkak) siz bizim gibi değilsiniz. Yani Gök Türklerin, Selçukluların soyundan değil de, hani şu bahsettiğiniz şuradan buradan gelip Türkiyeyi «ana yurt!» yapanlardansınız. Onun için siz o «realite-millet» ten olabilirsiniz. Fakat bizim böyle milliyetlere ihtiyacımız yok.

Biz, şu yüz, beş yüz, bin yıl önceki Türklere o kadar benziyor, kendimizi o kadar onlardan sayıyor ve bununla o derece mağrur bulunuyoruz ki, sizin kafanızdaki o «realite-millet» tüylerimizi diken diken ediyor. Ve biz o uydurma millettten olmaksızın hiç olmamayı tercih ediyor ve 2500 yıllık Türkten gayrı bir millete ait olmak lekesini taşımamak için 2500 parça olmayı daha güzel buluyoruz.»

Ahmet Hamdi Başar Türk'ü bu şekildeki inkârında devam etti ve bu inkârı daha sistemli bir hale getirmek için sadece bir milletin, yani Türk milletinin ana vatanı olan Türkiyeyi «buraya Sırp yurdunu alınca Boşnak geldi, Bulgar hükümet kurunca Pomak geldi, Rus Kırımı ve Karadenize inince Tatar, Çerkes, Gürcü geldi, Balkanlar çözüldüncə Arnavut geldi ve bütün tarih boyunca her millet ana yurt olarak bildiğinden işini gücünü burada kurdu ve Anadolu'da yerleşti. İşte Anadolu onun için ana yurttur!» gibi sözlerle başkalarına da ana yurt yapmaktan çekinmedi.

Bugün Mecliste Türk milletinin vekili olarak bulunmak gibi büyük bir mazhariyete erişmiş bu efendinin bilmesi lâzımdır ki Türkiye Arnavutun, Gürcünün, Pomakın, Boşnağın, şunun bunun değil, sadece

Türkün ana yurdudur. Arnavudun ana yurdu Arnavutluk, Gürcününkü Gürcüstandır. Çünkü bir vatan yalnız bir milletin ana vatanıdır. Türkler, yüzyıllardan beri bu topraklar için akıttıkları kanlar ve yine bu topraklar üzerine diktikleri ölmez eserlerle bu vatanın tek sahibi olmuşlar ve Türkiyeyi kendilerine ana vatan yapmışlardır. Üst tarafı hem lâf, hem de düpedüz bir Türkçülük düşmanlığıdır.

İşte Ahmet Hamdi Başar, Barış Dünyası'nda Türkçülük düşmanlığını bu kadar esaslı bir şekilde yapmıştır.

Dergisinin kapağına «milliyetçi ve insancı mecmua» diye yazan bu zatın milliyetçiliğinin nasıl bir milliyetçilik (!) olduğu, Türkçülük fikrine karşı aldığı bu düşmanca cephe ile yeter derecede anlaşılmıştır sanırım. Türkçülük düşmanlığını bu kadar aman vermez bir şekilde yapan Ahmet Hamdi Başar'ın o halde asıl maksadı ne idi ve nedir? Bunu da gelecek yazıda kendi satırları ve cümleleri ile tesbite çalışacağım.

ÇİFTÇİOĞLU NEJDET SANÇAR

KIBRIS DESTANI

Kıbrıs'lı Irkdaşlarımıza

Başında uçuşur beyaz martılar,
Yeşilsin, mavisin, morsun Kıbrısım.
Bunu bilmeyecek bilmemki ne var,
Türklükten alevsin, korsun Kıbrısım;
Yeşilsin, mavisin, morsun Kıbrısım.

Bir milli marş gibi dudaklardasın,
Kalemde, kâğıtta, dilde Kıbrısım.
Belki bugün bizden uzaklardasın,
Fakat yarın bizim ilde Kıbrısım;
Kalemde, kâğıtta, dilde Kıbrısım.

Kimbilir kaç defa uğradı sana,
Akdenizin kurdu şanlı Barbaros?
Dalgalarla haber yolluyor bana,
Senin gibi yasalı, elemli Rodos;
Nerde Akdenizin kurdu Barbaros?

Barbarosun soyu köle olamaz,
Onun aziz ruhu Akdenizdedir.
Türk ülkelerine düşman dolamaz,
Dünyada yiğitlik, mertlik bizdedir;
Barbarosun ruhu Akdenizdedir.

Şanlı mazimizi hatırla her an,
Elbet ereceğiz büyük vuslata,
Türklük ateşidir kalplerde yanan,
Bir gün bineceğiz o yağız ata;
Mutlak ereceğiz büyük vuslata.

Selâm sularına, topraklarına,
Selâm seksenbeş bin asil kandaşa,
Şanlı tarihimin yapraklarına,
Şerefle girdiydin, şerefle yaşa;
Selâm seksenbeş bin asil kandaşa.

FAHRİ ERSAVAS

Kızıl Bulgaristandaki Türkler

H. ASIM BAYRAK

Bulgaristanda yaşayan ırkdaşlarımızın yüzlerine karşı hududu kapattığımız günlerde binlerce göçmenin Svilengrat (Cezir Mustafa paşa) Bulgar hudut istasyonu civarında kendi kendilerine kamp kurdukları hepimizin malûmudur.

Hudut kapatıldığı gün toplanma yerinde tam 4730 göçmen bulunuyordu. göçmenler hudut kapandıktan sonra yanlarında bulunan kendi erzaklarıyla karınlarını doyurmuşlar, erzakları tükenince de ara'larında süratle bir «yardım komitesi» kurarak kampta bir erzak kantini, bir kahvehane, bir kasap dükkânı ve bir de teknik büro tesis etmişler, bunlardan sonra da Bulgaristandaki Türklerden yardım istemişlerdir. Bunu takibeden günlerde kampa çeşitli erzaklarla dolu posta paketleri yağmaya başlamıştır. (Bizdeki yardım komitelerinin kulakları çınlasın). Kamp müddetince ırkdaşlarımızın arasında 14 ölüm vakası olmuş, ayrıca genç bir kadın ümitsizliğe düşerek kendisini asmak suretiyle intihar etmiştir. Hudut açıldıktan sonra kampda bulunan 4715 ırkdaşımız sağ salim yurda kavuşmuş bulunmaktadır. ırkdaşlarımız kampta bulundukları müddet zarfında yakınlarında bulunan Bejanovo köyünün ormanından yakacak ihtiyaçlarını temin etmişler ve bu esnada hiç bir Bulgar köylüsü göçmen kampı sakinlerine satışmaya cesaret edememiştir. Bu durum bize Bulgaristan Türklerinin ne kadar teşebbüskâr bir zihniyete sahip olduklarını göstermek bakımından çok mühimdir.

★

Kızıl Bulgarların Türklere karşı besledikleri ezeli düşmanlık duygusunu belirtmek için burada olmuş bir vakayı anlatmayı faydalı buluyorum: (Hadisen'in doğruluğunu belirtmek için şahısların adlarını olduğu gibi yazıyorum).

Stara Zagora (Eski Zağra) Vilayetinde oturan Kerkenezogullarından Raif oğlu Sedat bulunduğu şehirde hamam işletmekte ve babadan kalma servetiyile işini her gün biraz daha genişletmenin çarelerini araştırmaktadır. Lise tahsilini Türkiyede tamamlayan Sedat, Bulgaristana döndükten sonra Eski Zağra piyasasının en mutena yerinde büyük ve modern bir hamam inşa ettirerek işe başlamış ve bu esnada da Kızanlık (kazanlık) lı Mehmet beyin kızı Arife hanım'a evlenmiş bulunmaktadır. Pehlivan yapılı Sedatın bu mesut izdivaçtan sonra bir oğlu ve bir kızı dünyaya gelmiş ve yavrulara Mustafa ve Nerhis adları verilmiştir. Bu devre zarfında Bulgaristana çeşitli ideolojiler hâkim olmuş ve kendi halinde bulunan bu Türk evlâdına hiç kimse bir şey yapmamıştır. Buraya kadar her şey normaldir. Gelelim komünizm devrine; Komün'istler idareye hakim olur olmaz bir çok Türkler arasında Sedatı da tevkif ederek hapsettiler. Sedada atfedilen suç, «Türkiye hesabına casusluk yapmak» tır. Haddi za-

tında Sedatın hiç bir şeyden haberi yoktur. Bu esnada oğlu Mustafa Sofya üniversitesinde tıp tahsili görmekte küçük kızı Nerhis te Eski Zağradaki mahallî Türk rüşdiyesine (Orta okul) devam etmektedir. Nihayet mahkeme Sedatın suçsuz olduğuna kanaat getirerek tahliyesi hakkında karar verir. Fakat Sedada eskiden beri düşman olan bir Bulgar komün'isti durumu Sofyadaki köpeklerle jurnal eder ve apar tapar sürgüne giden mahkeme heyeti meyanında Sedat ta yeniden 101 sene küreğe mahkum olur. Artık Kerkenezoglu ailesinin kara günleri bitmez olmuş ve felâketler birbirini kovalamaya başlamıştır. Sedat Eski Zağra hap'shanesinin karanlık beton bir hücreinde çile doldururken karısı Arife de başka bir hücreye kapatılarak 3 ay her Tanrının günü muntazam kırbaçlanmıştır. Diğer taraftan Sedatın genç oğlu Mustafa da Üniversiteden tardedildikten bir gün sonra geldiği Eski Zağrada tevkif edilmiş ve karanlık bir kuyuya baş aşağı ipe sarılarak kuyuda 4 saat bırakılmıştır. Mustafa kuyudan çıkarıldıktan sonra menenjit hastalığına tutulmuş ve 2 gün sonra Tanrının rahmetine kavuşmuştur. Mustafanın vefatı üzerine annesi Arife serbest bırakılmış ve hiç bir şeyden haberi olmayan zavallı kadın evde evlâdının cenazesiyle karşılaşmıştır. Bundan sonra Sedat 3 sene kapatılmış bulunduğu hücrede bir dakika bile açık havaya çıkarılmadığı gibi karısıyla da ancak iki defa konuşturulmuştur. Bu müddet zarfında oğluyula da konuşmak arzusunu izhar eder Sedada, oğlunun Türkiye'ye kaçarak Bursaya gittiği söylenerek teselli edilmiştir.

Hadisenin bundan sonraki tafsilatını Eski Zağralı bir göçmenden dinliyelim:

— «Arife hanım kimsesiz kalınca hayatını öteye beriye iş yaparak ve dikiş dikerek kazanmaya başladı. Her Allahın günü hapishaneye gider ve zalim muhafızlara kocasıyla konuşturulması için gözyaşlarıyla yalvarırdı. Nihayet benden bir hafta kadar önce kimbilir kaçınıcı defa olarak gittiği hapishane kapısında muhafızlarla münakaşaya tutuşarak kocasıyla konuşturulması için ayak diremiştir. Biraz sonra içeriden gelen hapishane müdürü zavallı kadının sağrısına bir tekme yapıştırmış ve elinde tuttuğu Sedatın elbiselelerini, nişan yüzüğünü, kanlı gömleğini ve cep saatını kadının üstüne atarak şöyle bağırıştır:

— Kocanı Sibiryaya gönderdik. Anladın mı Tsiganka (Çingene karısı)?..

Bedbaht kadın zavallı kocasının kanlı gömleğini görünce idam edildiğini anlamış ve zalimler alayına avazı çıktığı kadar bağırıştır:

— Kâtiller, Namussuzlar, Moskovanın köpekleri! Suçsuz kocamı öldürdünüz ha.. Bunun hesabını Allah bir gün sizden soracaktır!

Aynı gün kendisine müracaat edilen Eski Zağra imamı gözyaşları arasında:

— Allahaşkına bana bir şey sormayınız... demiştir. Anlaşılan Sedat idam edilirken imam da çağırılmış ve (ekseriya olduğu gibi) eğer dışarıda Türklere bir şey söylerse aynı halin kendi başına da geleceği ihtar olunmuştur.

Bir rejim tasavvur ediniz ki, öldürdüğü insanları efkârı umumiyeye bildirmekten oile çekiniyor. İşte komünizm denilen insanlık kasaphanesinin bir cephesi!..

Bilmem bizdeki Moskova köpekleri bu hadiseden ibret alarak hangi menfur ideolojiye vasita olduklarını anlayabilecekler mi?

Şimdi sağ kalan bir tek kız evladını bağrına basan bu cefakâr ve kahraman Türk anası Bulgar makamları tarafından hudut dışı edilenler arasında pek yakında Edirneye gelecektir. (Belki de gelmiştir bile). Burada neler çekecek? ona kim yardım elini uzatacak? burası meçhul.

H. ASIM BAYRAK

GELİRİZ

Orkun'un 7. Sayısındaki davet'e

Ömür yazımdan geçeriz,
Söz verimiz, andıçeriz,
Tanrıdağından göçeriz,
Geliriz, korkma kardeşim.

Kılıncımız kında değil;
Aklımız hiç canda değil,
İkielimiz kanda değil,
Geliriz, korkma kardeşim.

Adı: Kopuz sazım vardır,
Çellikten bir pazım vardır.
Er olana dünya dardır,
Geliriz, korkma kardeşim.

Naramız gökleri deler,
Kılıncımız Moskof böler,
Er olmayan sözden döner,
Biz eriz, korkma kardeşim.

Cenk günleri davul çalar,
Moskof piçlerine dalar,
Kızillara korku salar,
Geliriz, korkma kardeşim.

Kılıncımız verilirse,
Bayrağımız gerilirse,
Kür Şad, Oğuz dirilirse,
Geliriz, korkma kardeşim.

Bozkurt'tan atamız vardır,
At sütünden kımız vardır.
Asil bir ırkımız vardır,
Geliriz, korkma kardeşim.

Ozan - Ali coştı yine,
Gidiyor Turan İline,
Vararak Moskof itine
Geliriz, korkma kardeşim.

PÜSKÜLLÜOĞLU TURAN ALI

S I V A S

MAHMUT AYDIN ELBEYİOĞLU

Sivasta gezilecek yer, görülecek eser, gidilecek sinema, yatacak otel, yemek yenecek lokanta bulunmadığını yazan bir gazeteye cevap teşkil etmek üzere Sivaslı arkadaşımız Elbeyioğlu'nun içten gelen bir cevabını aşağıda neşrediyoruz.

Kayseriden kara yolu ile gelecek olursanız Sivasla mutlaka gece girmeyi tercih ediniz.. Yoğun yokuşun başına çıktığınız zaman, pırıl pırıl yanan elektrikleriyle bir gelin gerdanlığına benzetirsiniz Sivası...

Güneş tepelerin üzerinden başını gösterdiği sıralarda «Kardeşler» belinden bakarsanız ortasından geçen çifte ırmaklarıyla; yanaklarından aşağı sevinç göz yaşları akıtan bir Türkmen güzeli zannedersiniz bu güzel şehri..

Güneşin Mer'aküm sırtlarından kaybolduğu dakikalarda Seyran tepesinden seyredin.. Yanı başından durgun durgun akıp giden Kızılıрмаğı bir «Sırma Kemer» gibi görürsünüz.. Sivasın belinde..

Bir bahar akşamı yukarı tekkeden temaşa edin.. Çeşit çeşit renkleriyle; bir Tavuskuşu gibi gelir Sivas size..

Yazın yakıcı sıcaklardan bunaldığınız zaman, şehrin tam ortasında yükselen Kale parkına çıkıverin.. Yarım saat sonra üşüyüp aşağı inmiyecek olursanız şerefelerine bulutlar inen çifter çifter minareleri ve tepelerinden duman tüten fabrika bacalarıyla; doyulmaz bir tablodur, bu güzel yayla şehri karşısında..

«Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul,

«Görmedim gezmediğim, sevmediğim hiç bir yer..

diyen Üstat Yahya Kemal, Sivasla da her hangi bir tepeden bakmış olsaydı muhakkak ki, bizden daha başka görür veyahut gördüğünü, olduğu gibi dile getirirdi..

Doğusunda Abdülvahhab-ı Gazi Hazretlerinin üzerine kanat gerdiği, batısında Kadı Burhan Hazretlerinin dimdik durduğu, Güneyinde Kardeşler'in nöbet tuttuğu, kuzeyinde Yiğitlerin at oynattığı ve batısında nice nice hazretlerin şehit yattığı Sivas, her göze bir başka, fakat muhakkak güzel görünür..

Siz bakmayın bir meslektaşımın; «Yatacak otel, yemek yiyecek lokanta, çay içecek kahvehane, oturacak pasta salonu, gidecek sinema, gezecek cadde, dolaşacak park ve görülecek eser bulamadım!» demesine. Gittikleri şehirlerin caddesinde toz, sokaklarında toprak arayan insanlar elbetteki başka bir şey göremez ve bulamazlar!..

Milli Mücadelenin üçüncü ve son basamağı, bu Kuvvayi Milliye şehri bugünkü çehresi ile Anadolu'nun en modern ve şirin bir şehridir.

Şöhretine şanına,

Bozulmayan kanına,

Yiğitlik damarına

Kurban olayım Sivas..

ELBEYİOĞLU MAHMUT AYDIN

HİKAYE :

Zavallı Pars

ALİ KILIÇ

Bir kış akşamı idi. Babam, kız kardeşimle beni yanına çağırdı. Sevine sevine gittim. Çünkü babam, ahenkli ve gür sesiyle eğlenceli, korkunç, meraklı hikâyeler, fıkralar, hâtıralar ve masallar anlatırdı. O akşamlar, o geceler ne tatlı ve doyulmaz anlardı. Babam anlatırken âdeta sabah olacak diye korkardım. Babam söze başlayınca, ah ne olur, saatlar ilerlemese derdim. İşte bunun içindir ki, babamın yemekten sonraki dâvetlerini sabırsızlıkla beklerdim. Bu seferki çağrısına da aynı düşüncelerle gittim. Saygıyla karşısında durarak:

— Bir emriniz mi var babacığım? dedim.

— Gelin, şöyle yanıma oturun. Yalnız, bir daha, bir daha anlat, diye ısrar edip mızıkçılık yapmıyacağınıza dair söz verirsiniz ne âlâ.. Yoksaaa...

— Bu hususta merak etmeyin babacığım. Söz veriyorum. Hattâ kardeşim adına da..

Babam her zamanki neş'eli ve sevimli haliyle anlatmaya başladı:

Sarıkamış bozgunluğundan sonra önünü boş bulan Ruslar, çığ gibi kayarak savunmadan mahrum topraklarımızın bir kısmını işgal etmişti. Bu istilâ Karadeniz kıyısında, Tirebolunun doğusundaki Harşit çayına kadar gelip dayandı. Buradan bir buçuk sene bir adım ileri geçemediler. Mahallî kuvvetlerimiz Harşit ve dolaylarında hesapsız Moskof kanı akıttı.

1917 Ekiminde kopan kanlı ve vahşî Moskof ihtilâlinde bir kaç ay önceydi. En lüzumlu ihtiyaçlarımızı görmek üzere çarşıya çıkmıştım. Bu zamanda çarşıda, pazarda dolaşmak büyük bir cesaret ve Moskoflara: «Ben tek de kalsam sizden korkmuyorum ve korkmayacağım; sizinle son damla kanımı akıtıncaya, son mermiyi atıncaya kadar mücadele edeceğim» demekti.

Kıtıl ve soygunculuğun başıboş dolaştığı sıralardı. Kömür pazarında, Hamamcının evinin arkasındaki Fazlı Efendinin dükkânına girdim. Geçmiş gündür, bilmem ne alıyordum; şimdi hatırlıyamıyorum. Sokakta bir gürültü koptu. Taşkın bir heyecan, tasavvuru kabil olmıyan bir telâş. Kimi görsen: «Kaçın! kaçın! Geliyorlar! Öldürüyorlar! Soyuyorlar» diye bağırsıyorlardı. Biz de anı bir ürperme geçirdik. Vücudumuzdan soğuk soğuk terler dökülüyordu. S'nirlerimiz o kadar gerilmişti ki âdeta kopacak gibi idi. Hemen dükkânın kepenklerini kapadık. İçerde dört kişi idik. Ben, Karacan'ın Mican, Fazlı Efendinin Mahmutla Esat... Biri çocuk, diğer üçümüz ise çocukluktan yeni kurtulmuş yahut kurtulmak üzere olan toy delikan-

lılardık. Karanlıkta birbirimize: «Ne yapacağız? Buradan nasıl kurtulacağız? diye aynı soruyu soruyor ve bir kaç defa da gayri ihtiyari tekrar ediyorduk. Bize reva görecekleri işkenceleri düşünürken saniyeler bir gün, dakikalar da bir ay kadar uzun geliyordu. Bu tehlikeyi de atlatsak dünyaya yeniden gelmiş kadar sevinecektik. Hattâ kendimizi dünyanın en bahtlı insanları sayacaktık.

— Bu tehlike nedir babacığım?

— Biz de bilmiyorduk, ne olduğundan haberimiz yoktu. O ana kadar Moskoflar tarafından başımıza getirilen felâketlerin sebebini bir türlü bilmezdik, öğrenemezdik. Kendileri bir çok sebepler uydurur, canları ne yapmak istiyorlarsa onu yaparlardı.

— Gene öyle bir şey mi yaptılar babacığım?

— Buna tereddütsüz «evet» diyebilirim evlâdım. Dinle anlatayım: Çanakçıdan Görele'ye gelmekteyken iki Moskof askeri - şüphe üzerine - Gala köyünde bir köylümüze yaklaşıyor. Hiç bir suçu olmıyan bu biçâçareyi bilmem ne için yakaladılar? Yalnız bildiğini bir şey varsa o da şudur: Bu iki askerden bir olan Pars, köylümüze karşı yapılan bu haksızlığa razı değil. Bazarof ise köylüyü kasabaya kadar götürüp işgal komutanlığına tıkamak istiyor.

Kardeşim, küçük başını çevik bir hareketle kaldırıp hayret ve merakla:

— Uruslar da Türk müdür baba? dedi.

— Hayır, değildir.

— Nasıl oluyor da Pars adını alıyorlar?

— Urusun hükmü altındaki ülkelerin çoğunda Türk soyundan ırkdaşlarımız yaşar. Adı geçen Pars'da Kırım, Başkurt, Kırgız veya Azerî Türklerinden biri olacak.

Babam konuşmasını burada kesti. Dalgın ve hüznle dolu bakışlarını sabit bir noktaya çevirdi. Düşündü, düşündü. Yüzünü b'zden saklamaya çalışıyordu. Fakat muvaffak olamıyordu. Gözleri dolu dolu olmuştu. İstilâ görmüş bir memleketin feci durumunu, istilânın tadını yürekler sızlatan hali gözleri önünde canlanıyor, bu yüzden de büyük bir keder ve yeis duyuyordu. Uykudan uyanan çoğun insanların yaptığı gibi gözlerini ovuştururken:

— Ne ise evlâdım; hâ sahi ne anlatıyordum. Dalmışım evlâdım.

— Pars'la Bazarof'un münakaşasından bahsediyordunuz.

— Köylülerimizin anlattıklarına göre bu iki Moskof askeri içinden çıkamıyacakları bir tartışmaya giriş-

mişler. Pars, yakalanan köylümüzün serbest bırakılmasını istedikçe Bazarof da: «Pars, senin de kanına dokunuyor değil mi? Hak veririm Pars. Çünkü aynı ırktansınız. Diliniz, dininiz bir.. Halbuki Urus menfaatları bunun aksine yapılmasını emrediyor. Pars göreceksin, elli sene sonra baban d'rilip karşına çıksa, birbirinizin diliyle anlaşılamıyacaksınız. İbadet için: Haydi oğlum camiye gidelim, deyince sen ve torunu: Yanlış'n olacak; sen her halde bunamışın. Biz ibadet için camiye değil, kiliseye gideriz, diyeceksiniz. Pars, ben de takdir ve teslim ediyorum ki, Türk ırkı muazzam ve mütekâmil bir ırk. Avrupanın doğusunda bu iki ırk bir arada yaşayamaz.. Ya siz, ya biz yaşayacağız. İki ırktan birinin mahvolması elzem! Yalnız şunu iyi bil ki, biz değil siz mahvolacaksınız. Türk ırkı, kökü mazinin derinliklerinde olan ulu bir çınara benzer. Biz bu çınarı yok etmek için dallarını kırarak yetinmek istemiyoruz, kökünü kurutmak istiyoruz. Bunda da muvaffak olacağımıza emin'im».

Pars, Bazarof'un gayesinin ne olduğunu çok iyi bildiğinden tartışmayı hâdisesiz bitirmek istiyordu. Yalnız acı bir tebessümle: «Teşbih'nde bir az noksanlık var Bazarof, dedi. Türk ırkı yalnız kökü mazide olan bir çınar değil, aynı zamanda kökü ve canı toprakta toprakta! Biz o bildiğin topraklara ecdadımızın kanıyla bağlıyız. Onların her karış toprağında yatan şehitlerimizin kemikleri: Bu toprakların altında, üstünde Türktür, Türk! d'ye çıgırıyor. Bugün bir az daha mağrur konuşuyorsun bil ki, o perde perde yükselen sesin kısılır, uzamış dilin boğazına kaçır, Kaf dağında gezen burnun kırılır.»

Bazarof hiddet ve şiddetle dipçigini yere vurarak bağırdı: «Bu nasıl konuşma Pars? Çar ordusunda asker olduğunu unutuyor musun? Bu söylediklerini başınla ödiyeceğin aklına gelmiyor mu?»

Bazarof bir müddet Pars'ın yüzüne dik dik bakmış: Alaylı bakışlarını değiştir Pars, demiş. Sonra pişmiş kelle gibi sırtarak konferansına şöyle devam etmiş: «Ben Petersburg üniversitesinde Türkiyat tahsil ve tettebbü ettim. Sizden iyi sizi bilirim. Fakat Pars, bu söylediğin de çok doğru.. Bu sözün tahsil ve tetkikimde öğrendiğim Türk realitesini bana daha güzel ve doğru öğretti. Bu hususta sana müteşekkirim. Lâkin, muhakkak hesap vermem lâzımdır».

Babam bir müddet sustu. Sakalları diken diken olmuştu. İşte evlâdım, dedi tartışmayı bu şekilde çıkma-za sokarak uzattıklarından en sonunda kavgaya tutuşuyorlar. Pars, Bazarof'a bir dipçik vurmuş. Bazarof'da namluyu Pars'ın göğsüne dayamış ve işini bitirmiş. Bazarof, Gala köyünden bir kaç kişi tedarik edip Parsı sedyeye koyuyor ve kasabaya getiriyor. İşgal komutanlığına verdiği raporda, halkın üstlerine ateş ettiklerini, ve Parsı öldürdüklerini söylüyor. İşgal komutanı bu vak'ayı haber alınca ayı gibi homurdanarak yerinden bir kaç defa kalkıp oturuyor. Masanın üzerine kuvvetini denercesine vuruyor. Emir subayını çağırarak sağa sola emirler yağdırıyor. Ellerine geçen Türkleri katletmelerini bildiriyor. Az önce söylediğim gibi herkesi bir can korkusu almıştı. Moskof askerleri

ellerine geçirdikleri halkı dipçik, taş, sopa ve akla hayale gelmez vasıtalarla öldürüyorlardı. Parsı sedye ile getiren köylüler de aynı akibete uğramışlardı. Kasabada ve Moskof işgalindeki bütün yerlerde misli görülmemiş bir kıtal başlamıştı. Kimse girdikleri yerden çıkmağa cesaret edemiyordu. Sokakların tenhalaştığını gören Uruslar, dükkânlara saldırdılar. İkişer ve üçer kişilik gruplar halinde kepenklerin önünde durarak içeri dolan halka, dışarı çıkmaları için ihtar ediyorlardı. Aldırış edilmediğini görünce ellerindeki balta ve balyozlarla kapıları kırarak içeri giriyorlardı. Biz, dakikalar geçtikçe cehennem azabı çekiyorduk. Dükkânda daha fazla kalmaya mecalimiz kalmamıştı. Bir aralık ta ses seda kesilmişti. Bu esnada henüz bir çocuk olan Fazlı Efendinin Esatı, dışarıda olup bitenleri öğrenmesi için kepengin aralığından sokağa saldı. Kulağımız kırışte bekliyorduk. Bir aralık derinden derinden gelen Esatın sesini işittik. «Sokaklar تنها kimseler yok gelin gelin, koşun koşun» diyordu. Büyük bir ümit ve sonsuz bir neş'yle kepengi kaldırdık. Lâkin zebellâ gibi üç Moskof askerini görünce hemen mücadeleye hazırlandık. Askerlere karşı koyacağımızı anlamakta gecikmediler. Zaten, fena niyet sahibî değillermiş. Bir tanesi ümit veren bir sesle: «Korkma Türk kardeş, korkma. Çıkın da sizi evinize kadar götürelim» dediler. Yolda giderken: «Biz kardeşiz; size b'zden kötülük gelmez. Siz Moskof ve Ermenilerden çekinin. Onlar tabiatın kan dökücü, ceberut ve sadist'tirler» dedi. Bu üç Azerî ırkdaşımızla Kömür pazarını geçip bugünkü askerlik şubesinin bulunduğu yere gelince arkamızdan Moskof askerlerinin yetiştiğini fark edebildik. Bir kaç saniye sonra «Dur!» diye bağırdılar. Yavaşladık. Bir hayvan gibi boğazlanacağımız anı düşünmeye vakit bulmadan karşımadaki evin balkonundan bir Moskof subayın'n: «Onları serbest bırak» diye bağırdığını duyduk. Askerler bize diş bilerken balkonda duran subaylarına da yapmacık bir hürmetle fakat sonsuz bir kinle dolu selâmlarını verip çekildiler.

Bizi muhakkak bir ölümden kurtaran Urus subayı, bir Azerî Türkü olan binbaşı Mahmut Beğ'dir. Kulağımıza gelen rivayetlere göre Batumda kurşuna dizilmiş. Nice Mahmut Beğler hâlâ aynı akibete kurban gidiyorlar. Türkler için ölüm makinesinin kurulu bulunduğu bu ülkede, bu gidişle herhalde bir gün gelecek canlı bir Türk kalmıyacak, veyahut «Ben Türküm» diyen bulunmayacak.

Babam sustu. Biz de dolu dolu gözlerimizle yatağımıza kapandık.

ALİ KILIÇ

İDAREHANE:

FEYZULLAH CADDESİ 9 Nu.

A. MALTEPE — İSTANBUL

İŞİL MATBAASI — İSTANBUL